

Vuoden 2026 valtion talousarvioesitys: ELY-keskusten muutos alueellisiksi elinvoimakeskuksiksi ja elinvoimakeskusten roolista yritysrahoituksessa

**Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokka
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto
24.10.2025**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Elinvoimakeskus

ELY-keskusten muutos alueellisiksi elinvoimakeskukseksi

Tilannekatsaus ja kipupisteet

Elinvoimakeskukset ja niiden toimipaikat

1. Uudenmaan elinvoimakeskus

Uusimaa, päätoimipaikka Helsingissä

2. Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Varsinais-Suomi, Satakunta ja Ahvenanmaa,
päätoimipaikka Turussa ja toimipaikka Porissa

3. Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme,
päätoimipaikka Kouvolassa toimipaikka
Lappeenrannassa ja Lahdessa

4. Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Pirkanmaa ja Kanta-Häme, päätoimipaikka
Tampereella ja toimipaikka Hämeenlinnassa

5. Keski-Suomen elinvoimakeskus

Keski-Suomi, päätoimipaikka Jyväskylässä

6. Itä-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala,
päätoimipaikka Kuopiossa, toimipaikat
Mikkelissä ja Joensuussa

7. Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus

Etelä-Pohjanmaa, päätoimipaikka Seinäjoella

8. Pohjanmaan elinvoimakeskus

Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa,
päätoimipaikka Vaasassa ja toimipaikka
Kokkolassa

9. Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu,
päätoimipaikka Oulussa ja toimipaikka
Kajaanissa

10. Lapin elinvoimakeskus

Lappi, päätoimipaikka Rovaniemellä

Lisäksi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus,
lyhenne KEHA-keskus

- Toimialueena koko Suomi

-
- Elinvoimakeskusalueen raja
● Päätoimipaikka
● Toimipaikka

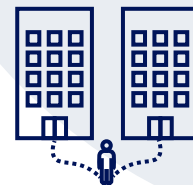
Hyvä tietää

Uudet virastot
aloittavat
1.1.2026

Henkilöstömäärä
yhteensä
n. 2000

Henkilöstö
siirtyy uusiin
virastoihin
**tehtäviensä
mukaisesti.**

**Palvelut
jatkuvat**

Virastojen arvioitu
kokonaisbudjetti
on yhteensä
185 milj. €.

Elinvoimakeskukseksi
a valmistellaan
valtakunnallisessa
ja alueellisissa
**toimeenpano-
hankkeissa.**

Elinvoimakeskusten tehtäviä

Maaseutu

Maa- ja puutarhatalous, maaseudun kehittäminen, kala- ja porotalous, elintarvikkeet, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu, luonnonmukainen tuotanto, eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvinterveys, valvonta

Maahanmuutto

Työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen

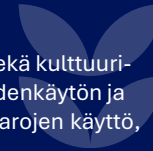
Liikenne

Liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot sekä maanteiden pito

Luonnonvarat ja ympäristö

Luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistäminen sekä kulttuuriympäristön hoito, vesien hyvän tilan edistäminen, alueidenkäytön ja ilmastotyön edistäminen, ympäristökasvatus, luonnonvarojen käyttö, vesitalous, patoturvallisuus

Elinkeinot ja työllisyys

Työllisyyden edistäminen, työvoiman osaaminen, yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky sekä energiantuotanto

Rahoitus, kehittäminen ja seuranta

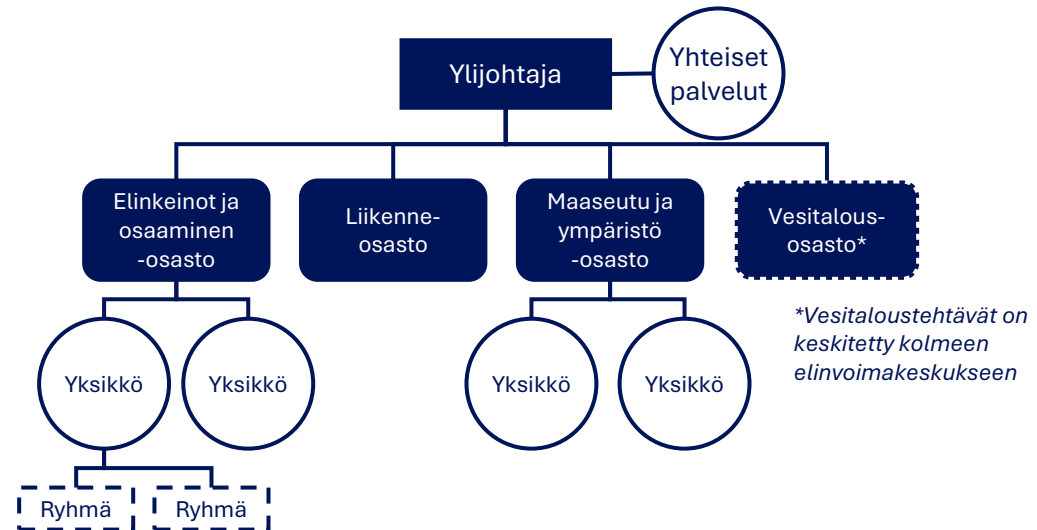
Yritys- ja hankerahoitus, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman sekä maataloustuki- ja maaseuturahaston tukien hallinnointi, alueiden kehittäminen

Elinvoimakeskusten organisaatio

Esimerkki elinvoimakeskusten organisaatiokaaviosta, alueellisia eroja on mm. osastojen nimissä.

- Elinvoimakeskusten henkilöstömäärä vaihtelee n. 70 – 310 välillä.
- Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa elinvoimakeskusten yleishallinnollisesta ohjauksesta.
- Elinvoimakeskusten toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan eri ministeriöt.
- Osa tehtävistä on keskitetty tietyille elinvoimakeskuksille.
- Ylijohtajien rekrytointi on käynnissä.

Ajankohtaista toimeenpanosta

Elinvoimakeskus

Yleistä

- Toimeenpano kokonaisuutena on aikataulussa ja eteneminen budjetin mukaista
- Elinvoimakeskusalueilla toimeenpano etenee hallitusti ELY-keskusten johdon vastuulla ja alueellisten muutoskoordinaattoreiden tuella.
- Yhteistyö Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanon ja Traficomien vastuulla olevien joukkoliikennetehtävien siirron kanssa on tiivistä.
- Valtorin ICT-muutosprojekti on käynnissä
- Toimeenpanohankkeen aikana on esille tullut useita kehittämistarpeita, joita aikataulullisista syistä ei ole pystytty huomioimaan ja siksi toimeenpanon lähtökohtana on ollut as is –periaate. Kehittämistarpeiden toteuttamismahdollisuudet arvioidaan uusien virastojen käynnistyttyä.
- Toimeenpanohanke jatkuu 28.2.2026 saakka sujuvan siirtymän varmistamiseksi.

Toimeenpanohankkeen aikana tunnistetut merkittävimmät kipupisteet

- Toimeenpanon aikataulu
- Elinvoimakeskusten monialaisuus ja palvelujen saatavuus
 - Elinvoimakeskusten säädetty osastorakenne ei tue virastojen monialaista ja asiakaslähtöistä toimintaa.
 - Näitä tavoitteita pyritään tukemaan kehittämällä ohjauskäytäntöjä ja tukemalla virastojen johtamista.
- Päätoimipaikkojen ja toimipaikkojen statusten alueelliset vaikutukset
 - Tullut esille erityisesti alueellisessa valmistelussa
 - Mahdolliset pidemmän ajan vaikutukset maakunnalliseen ja paikalliseen yhteistyöhön
 - Asiantuntijuuden keskittyminen päätoimipaikoille
- Asiakastietojen siirtymisen puutteet elinvoimakeskusten ja Lupa- ja valvontaviraston välillä
 - Voi johtaa hankkeiden viivästymisiin, aiheuttaa rahoituksen kohdentamisen haasteita ja ylimääräisiä kirjallisia lausuntotarpeita

Elinvoimakeskusten toimeenpanohankkeen aikataulus, Q3-4/2025

Jäljellä 6 kk
1.7.2025

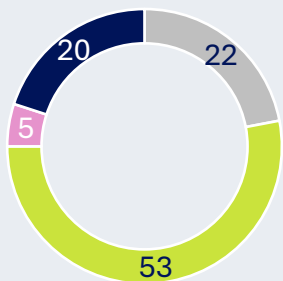
Jäljellä 3 kk
1.10.2025

1.1.2026

ASIANHALLINTA JA HANKINTASOPIMUKSET TOIMITILAT	Saapuvan postin palvelu on suunniteltu. TOS määrittely valmistunut ja TOS-tallennukset etenevät. Toimitilasopimukset valmiina.	EVK hankintasopimukset ajan tasalla ja valmiina siirtoon. Asianhallinnan ohjeistus valmiina ja koulutettu. EVK:t jatkavat nykyisissä tiloissa. Postiosoitteet vahvistettu.	Asianhallinnan ohjeistus valmis ja henkilöstö koulutettu. Asioiden siirto EVK-asianhallintajärjestelmään jatkuu. Kylltien ja saapumishjeiden asentaminen ja varmistukset.
ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖN SJOITTUMINEN	Organisaatiorakenteet vahvistettu. YT-neuvottelut ja muutoskeskustelut käyty.	Henkilöstöllä on tiedossaan tuleva sijoittuminen uusissa virastoissa. Henkilöstön palvelussuhdetiedot valmiina. Henkilöstösiirtojen toteutus käynnistyy.	Ylijohtajat aloittavat uusien virastojen johdossa. Väliaikaiset osastopäälliköt ja yksiköiden päälliköt aloittavat tehtävissään.
JOHTAMISJÄRJESTELMÄ	Työjärjestysluonnoksen suunnittelu aloitettu. Yhteinen EVK strategia valmis. Ohjauksen käsikirja valmis.	Yhteinen tulossopimus valmisteltu. Yhteinen EVK strategia valmis. Työjärjestysluonnokset valmiina.	Johtamisjärjestelmä valmis. Ylijohtajilla on valmius ratkaista kriittiset asiat. Johtamisen foorumit käynnistyvät.
TALOUS JA HENKILÖSTÖ	Muutoksen henkilöstöpoliittiset periaatteet hyväksytty. KIEKU organisaatiorakenne on määritetty. Henkilöstöinfot käynnissä. Muutosvalmennukset käynnissä.	Henkilöstön ohjeistukset päivitetty. KIEKU seurantakohdemalli valmiina. Henkilöstö- ja taloushallinnon prosessit valmiina. Talousarvio ja sisäinen budjetti vuodelle 2026 valmiit.	Henkilöstöllä on valmius aloittaa uusissa organisaatioissa. Henkilöstöä on tiedotettu ja koulutettu kattavasti. Talous- ja henkilöstötietojen raportoinnit käynnistyvät. Henkilöstön ja esihenkilöiden muutostuki jatkuu.
TIETOHALLINTO, DIGITALISAATIO JA ICT JA TIEDOLLA JOHTAMINEN	Tietojärjestelmämuutostarpeiden ja kustannusarvioiden selvitys ml. Valtorin työt. Intranet-uudistuksen valmistelu alkanut. Tietotuotekartoitus tehty ja muutostarpeet on tunnistettu.	Tietotuotteiden muutostyöt tehty. Tietojärjestelmämuutosten toteutus käynnissä. Testaukset ja käyttöönotot. EVK-sähköpostin pilotointi käynnistetty.	Uusien käyttöjärjestelmien ja puhelimien asennus lukuun ottamatta ylijohtajia ja pilotoijia, joilla järjestelmät kokonaisuudessaan otettu käyttöön joulukuussa. Tietojärjestelmät käytössä.
ASIAKKUUDET JA VIESTINTÄ	Visuaalinen ilme ja graafinen ohjeisto valmiina. Ulkoisen viestinnän suunnitelma valmiina. Yhteisen asiakaspalvelumallin selvitystyö on aloitettu.	Yhteinen asiakaspalvelumalli valmistuu. Elinvoimakeskus.fi-verkkosivuston rakentaminen jatkuu. Intra-sivuston rakentaminen jatkuu. EVK-sähköpostin pilotointi käynnistetty.	EVK-verkkosivut ja intra käytössä. EVK-sähköposti käyttöön. Asiakaspalvelumallin jalkautus käynnistyy. Verkkosivujen kehittäminen jatkuu.

Toimeenpanohankkeen status 09/2025

Tehtävien tila

■ Ei aloitettu ■ Käynnissä
■ Myöhässä ■ Valmis

Hankkeen budjetti

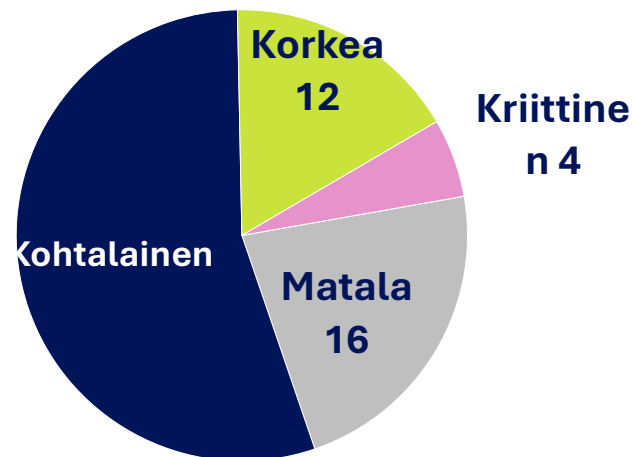
Rahoitus yhteensä
3 455 000 euroa

Varaukset
790 100 euroa

Käyttö
1 820 272 euroa

Käyttövara
1.10.2025 – 28.2.2026
572 000 euroa

Riskit

Elinvoimakeskusuudistuksen vaikutus vuoden 2026 talousarvioon

- ELY-keskusten muutos elinvoimakeskuksiksi toteutetaan julkisen talouden näkökulmasta neutraalisti
- Lupa- ja valvontavirastoon sekä myös Traficomiin siirtyy nykyisistä ELY-keskuksista tehtäviä ja niihin liittyvä henkilöstö
 - Näiden tehtäväsiirtojen vaikutukset pienentävät vastaavasti vuoden 2026 talousarvioesityksessä elinvoimakeskusten toimintamenomomentille 32.01.02 esitettyä määrärahaa verrattuna vuoteen 2025 (vuodelle 2026 esitetty määräraha 185,25 M€, vuoden 2025 talousarvion mukainen määräraha 237,4 M€)
- Tehtävien kokoaminen 15 ELY-keskuksesta 10 elinvoimakeskukseen mahdollistaa erityisesti hallinnollisten toimintojen yhä tehokkaamman toimeenpanon ja uudistus vastaa siten osaltaan valtion tuottavuusohjelman tavoitteisiin

Elinvoimakeskusten roolia yritysrahoituksessa

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Elinvoimakeskusten yritysrahoitus

Elinvoimakeskusten työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalan yritysrahoituskokonaisuus käsittää:

- yrityksen kehittämisavustuksen,
- alueellisen kuljetustuen ja
- toimintaympäristön kehittämisavustuksen

Yrityksen kehittämisavustusta myönnetään lähinnä pk-yrityksille:

- T&K-kehittämiseen
- uuden teknologian käyttöönottoon ja muihin kasvun edellyttämiin investointeihin
- pk-yritysten kansainvälistymisvalmiuksien (ml. osallistuminen messuille) sekä liikkeenjohto-, markkinointitaitojen kehittämiseen

Alueellista kuljetustukea myönnetään

- harvaan asutuilla alueilla (lähinnä Itä- ja Pohjois-Suomessa) toimiville pk-yrityksille niiden jalostamien tuotteiden pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuviin rahtikustannuksiin

Toimintaympäristön kehittämisavustusta myönnetään voittoa tavoittelemattomille organisaatioille yritystoiminnan kehittämisedellytysten parantamiseen:

- yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin, toimintamallien ja palveluiden kehittämiseen sekä
- pk-yritysten ja korkeakoulujen T&K-yhteistyöhankkeisiin

Elinvoimakeskusten yritysrahoitus

Elinvoimakeskusten TEMin hallinnonalan yritysrahoituksella (yrityksen kehittämisavustus) tuetaan pk-yritysten:

- Kasvua ja kansainvälistymistä,
- uudistumista erityisesti TKI-toiminnan kautta,
- vihreää siirtymää,
- digitaalisuutta,
- tuottavuuden lisäämistä ja
- työllisyyttä.

Elinvoimakeskusten roolista yritysten rahoituksessa

- Elinvoimakeskusten rooli Team Finland palvelupolulla korostuu erityisesti palvelupolun alkuvaiheen yritysten rahoituksessa.
- Rahoitusta kohdennetaan erityisesti pk-yritysten, myös kotimarkkinoilla vielä pääosin toimivien, mutta kansainvälistymispotentiaalia omaavien yritysten kehittämis- ja investointihankkeisiin.
- Rahoitus mahdollistaa myös arvoketjuun kuuluvien pk-yritysten kehittämis- ja investointitoimien tukemisen veturiyritysten ohella.
- Rahoitusta myönnetään myös pk-yritysten kansainvälistymistä ja vientiä tukeviin investointihankkeisiin, jotka voivat sisältää myös T&K-toimia sekä kansainvälistymisvalmiuksien kehittämistä.
- Elinvoimakeskusten rahoitus täydentää siten kansallista Business Finlandin ja Finnveran rahoitusta.

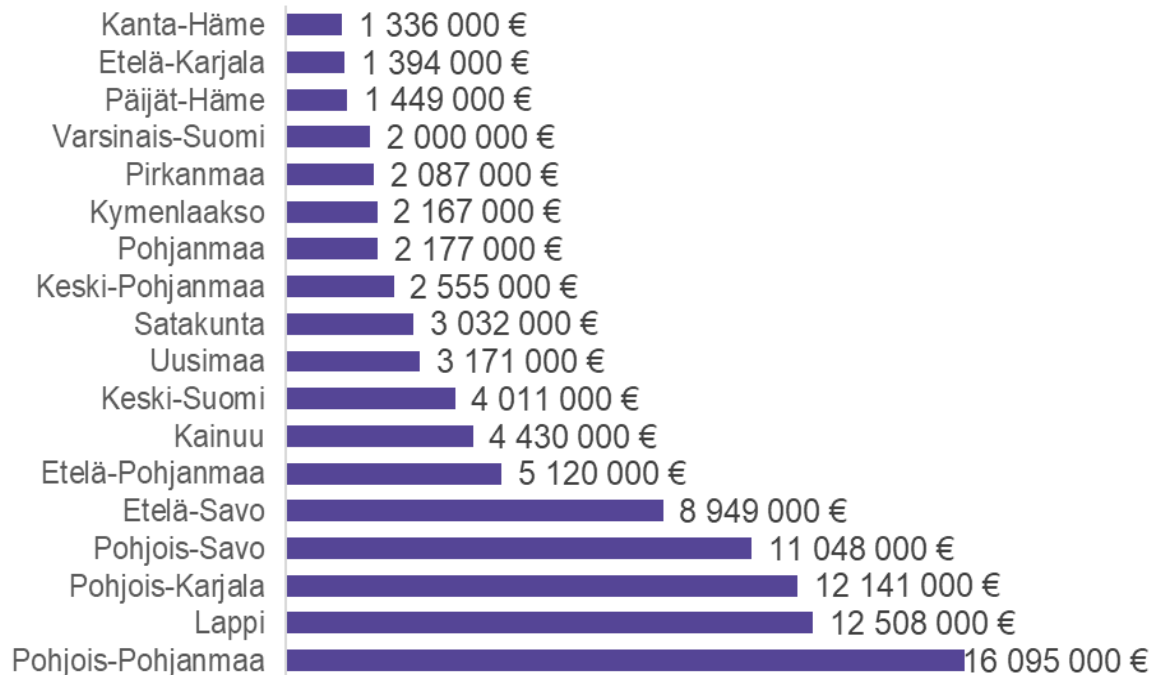

Elinvoimakeskusten roolista yritysten rahoituksessa

- **ELY-keskusten rahoitus on tällä hetkellä kokonaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman (Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027) mukaista rahoitusta**
 - Vuonna 2025 EU-ohjelmärahoitusta on osoitettu ELY-keskuksille noin 100 miljoonaa euroa.
 - Koheesiopoliittisin perustein kohdennetusta rahoituksesta vuonna 2025 lähes 70 % on osoitettu Itä- ja Pohjois-Suomeen
 - Vuoden 2026 EU-ohjelmärahoitus yritysrahoitukseen ei vielä ole täsmentynyt
 - Vuoden 2026 alusta EU-ohjelman varoja kohdennetaan osittain puolustusalan (ml. kaksikäyttötuotteet) pk-yritysten investointeihin sekä TKI-toimintaan. Rahoituksella tuetaan näiden yritysten kasvua ja kilpailukykyä.
- **Vuoden 2026 talousarvioesityksessä (mom. 32.30.46) esitetään Elinvoimakeskusten kautta kohdennettavaksi pk-yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden (T&K) tukemiseen 8 milj. euron valtuus**
 - Rahoitus on T&K-rahoitussuunnitelman mukaista rahoitusta
 - Tavoitteena on vivuttaa pk-yrityksiä tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä kasvu- ja vientipolulle.
 - Rahoitus täydentää Business Finlandin T&K-rahoitusta

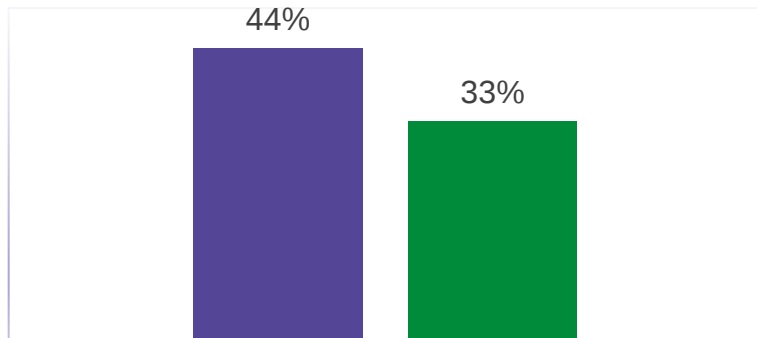
Vuoden 2025 EU-ohjelman 2021-2027 valtuudet ELY-keskusten (Elinvoimakeskusten) yritysrahoitukseen

Liikevaihdon toteutunut kasvu vuonna 2018 ja 2019 rahoitetuissa hankkeissa (Lähde: Verohallinnon asiakasluokittelu)

Liikevaihdon kasvu, %

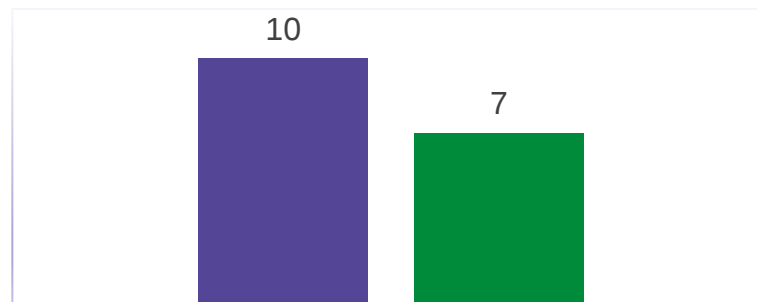

Liikevaihdon kasvu prosenttia

■ Myöntö 2018, tarkasteluhetki 2023

■ Myöntö 2019, tarkasteluhetki 2024

Liikevaihtokerroin (liikevaihdon kasvu euroa myönnettyä euroa kohden)

Liikevaihtokerroin

■ Myöntö 2018, tulosten tarkasteluhetki 2023

■ Myöntö 2019, tulosten tarkasteluhetki 2024